

'† VERSCHIL

+++++ Een uitgave van ND Zakelijk +++++ 31 oktober 2020 +++++

**4 Dienstbaarheid
werkt verbindend**

**6 Vlag als symbool
van honger**

**7 Hoe bereik je
de meest
kwetsbaren?**

De kansen in een crisis

'Ineens kreeg ik een filmpje van kinderen uit Tsjaad
die voor óns aan het bidden waren.'

Voorwoord

In Filippenzen 2 staat: 'Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander'. In deze bijlage, gemaakt in samenwerking met ND Zakelijk, laten we u iets zien van het werk dat christelijke zendings- en ontwikkelingsorganisaties doen over de hele wereld, en in het bijzonder voor de meest kwetsbaren in deze tijd van crisis. Deze editie is de eerste in een reeks van bijlagen over het werk van Prisma-leden, de koepel van een twintigtal christelijke organisaties die wereldwijd actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en diaconaat. We hopen dat u na het lezen geraakt en verwonderd zult zijn over het belangrijke, noodzakelijke en betekenisvolle werk van Prisma-leden. Want christelijke organisaties maken hét verschil.

Haaije Feenstra en Charlotte Arieze, Prisma

Kracht in kwetsbaarheid

TEKST **NADINE FOLKERS** +++ BEELD **AFP / MARCO LONGARI**

Welk verschil maakt een christelijke signatuur bij een virus dat niet naar godsdienst kijkt? Tear, World Vision, TWR (Trans World Radio), stichting HOE (Hulp Oost-Europa) en Woord en Daad over de impact en de aanpak van covid-19. 'De Bijbel en gezondheidstips gaan hand in hand.'

'T VERSCHIL

MARCO VAN DER GRAAF – WORLD VISION

RINA MOLENAAR – WOORD EN DAAD

HUBRECHT SMITS – TWR

MINELLA VAN BERGEIJK – TEAR

ALLARD SELLES – HULP OOST EUROPA

VOEDSELDISTRIBUTIE IN KAAPSTAD, ZUID-AFRIKA.

Het is niet de eerste crisis die ze voor hun kiezen krijgen, en vermoedelijk ook niet de laatste. World Vision, Woord en Daad en Tear putten in deze pandemie uit de ervaring die ze opdeden tijdens de ebola-epidemie. Partnerorganisaties van stichting HOE hebben deze zomer veel kunnen betekenen tijdens ontmoetingen in de buitenlucht. En bij TWR gaat het werk vanuit huis vrij eenvoudig door, 'omdat christenen in gesloten landen altijd al in moeilijke omstandigheden werken en eigenlijk continu in lockdown leven'. Toch heeft de coronacrisis een impact die haar weerga niet kent. 'We hebben in de geschiedenis van World Vision nog nooit in zo veel landen tegelijk zo veel geld besteed aan het bestrijden van dezelfde ramp', zegt directeur Marco van der Graaf.

'Ik maak me zorgen om de meest kwetsbaren', haakt directeur Minella van Bergeijk van Tear aan. 'Ook onze internationale teamleiders werken vanuit huis. Vanuit Dhaka in Bangladesh kunnen ze dan niet zomaar naar de Rohingya-vluchtelingen toe. Hoewel collega's creatieve manieren vinden om mensen toch te bereiken, zie je op plekken die zwak zijn of waar conflict is, dat Zoom zijn limiet heeft. Daar zou je het liefst toch heen willen reizen. Maar dat kan nu niet.'

LAAGDREMPELIG

Veel projecten van de hulporganisaties gaan gewoon door. Bureau manager Allard Selles van stichting HOE merkt dat er soms zelfs een aanzuigende werking uitgaat van projecten die zijn gestart tijdens de coronacrisis. 'In Roemenië, Servië, Oekraïne en Moldavië is heel veel angst door de strenge regelgeving vanuit de overheid. Mensen willen hun verhaal kwijt en doen dat via de kerk. Ook onder de Roma zien we dat mensen steun zoeken bij elkaar.' Selles noemt dat 'de winst van de coronacrisis'. Onze wereld is kleiner geworden doordat we zoveel mogelijk thuis blijven, maar tegelijkertijd ontstaan langs digitale kanalen bijzondere manieren om mensen van over de hele wereld met elkaar te verbinden. 'Voor sponsors van onze kindsponsorprogramma's op de Filipijnen en in Colombia hebben we online sponsormeetingen opgezet', vertelt directeur-bestuurder Rina Molenaar van Woord en Daad. 'Als partners in Nederland zijn, organiseren we door het hele land ontmoetingsavonden, waar veel belangstelling voor is. Maar nu weten we: al kunnen partners weer naar Nederland reizen, dan nog blijven we online meetings organiseren. Omdat we zien dat dit een heel laagdrempelige manier is voor mensen om te komen.'

ONLINE BIDDEN

De digitale kanalen dragen ook bij aan de verbondenheid tussen de collega's in binnen- en buitenland. 'We hebben gemerkt dat gebed ons verbindt, met anderen en met God. Maar de manier van bidden is veranderd. Bij onze digitale dagopening zijn nu veel meer mensen betrokken, bijvoorbeeld collega's die thuiswerken, maar ook internationale collega's', zegt Hubrecht Smits van TWR. Molenaar (Woord en Daad): 'Met name in het begin van de crisis lieten partners weten dat ze voor ons gingen bidden, omdat ze hadden gehoord dat corona was uitbroken in Nederland. Kreeg ik ineens een filmpje van kinderen in Tsjaad die voor ons aan het bidden waren. Dit is echt partnerschap, waarbij je elkaar over en weer steunt.' Van Bergeijk (Tear): 'In onze weekopeningen kwam nu ook een collega uit Bangladesh. Normaal gesproken hoor je zo'n collega alleen als hij hiernaartoe reist. De gelijkwaardigheid onder medewerkers kun je op deze manier bevorderen, dat vind ik absoluut een mooie kant aan deze crisis. En het lijden dat veel christenen buiten het Westen kennen, leert ons heel veel.'

STRIJD VERLIEZEN

Tijd om stil te staan bij die bijzondere effecten van de coronacrisis is er niet. Er is werk aan de winkel. Heel veel werk. Van der Graaf (World Vision): 'Voor het eerst sinds lange tijd zijn we de strijd tegen armoede wereldwijd aan het verliezen. Door deze crisis zijn de ontwikkelingen op het gebied van zorg en onderwijs weer op hun retour. Dat vraagt om een enorme respons van onze kant.' Volgens cijfers van World Vision komen 85 miljoen kinderen wereldwijd op achterstand door de coronacrisis. Van der Graaf noemt Kenia als voorbeeld. 'De rest van het jaar blijven daar de scholen dicht. We hebben er onderzoek naar gedaan en dat betekent in de praktijk dat kindhuwelijken, zwangerschap op jonge leeftijd en geweld in huis toenemen. Voor veel kinderen is thuis geen veilige plek. School was dat wel. Vaak is dat ook de enige plek waar ze een fatsoenlijke maaltijd krijgen.' Molenaar (Woord en Daad): 'Als je vraagt wat me het meest aangrijpt in deze crisis, dan is het als ik hoor dat in Colombia en andere landen het huiselijk geweld is toegenomen. In Colombia ben ik zelf geweest, dus daar krijg ik direct een beeld bij. Het raakt me dat alcohol- en kindermisbruik toenemen, doordat iedereen thuis is en school dicht is en er dus geen veilige haven meer is voor kinderen.'

Maar het is juist de crisis in bijvoorbeeld Kenia die TWR mogelijkheden biedt. 'In Kenia heeft de overheid TWR uitgekozen als een van de kanalen om lessen uit te gaan zenden. Dat biedt de mogelijkheid goed onderwijs te brengen en de kans het evangelie te verspreiden.'

GEESTELIJKE DIMENSIE

In Nederland met de strakke scheiding van kerk en staat kunnen we het ons misschien moeilijk voorstellen, maar in veel landen wordt gebruikgemaakt van de invloed van kerkelijk leiders en religieuze gemeenschappen om informatie te verspreiden om besmetting van covid-19 tegen te gaan. Wie een e-mail ontvangt van World Vision, krijgt er onder de e-mailhandtekening via een banner direct hygiënemaatregelen bij. Vrijwel alle organisaties geven voorlichting op het gebied van hygiëne aan religieuze leiders en TWR maakte twaalf spotjes van vijf minuten met een Bijbelse boodschap én gezondheidstips. 'Er is meer dan alleen een virus dat rondwaart, er is ook een geestelijke dimensie', stelt Smits van TWR. 'Dit virus doet iets met ons, met mensen onder elkaar, en als mensen in relatie met God. Wij zien de mens als ziel en lichaam en zien dat beide zorg nodig hebben. In ontwikkelingslanden worstelen overheden ermee informatie over de aanpak van covid-19 in de binnenlanden te brengen. Met radio en internet kunnen wij dat doen. Een luisteraar reageerde dat hij heeft mogen ervaren dat God zijn toevlucht en geneesheer is. Maar hij bedankte ook voor de tip die was toegevoegd over het dagelijks leven met covid-19. Dus de Bijbel en gezondheidstips gaan hand in hand.' Opereren op het snijvlak van humanitaire hulp en godsdienst wordt steeds belangrijker, vinden de directeuren. 'Je kunt snel op de praktische hulpverlening gaan zitten om kwetsbare ouderen of weeskinderen ondersteuning te bieden, zeker in deze coronatijd. Maar uiteindelijk zit er ook een geestelijk aspect aan. We doen dit vanuit ons geloof en daar willen we iets van laten zien', meent Selles (HOE). Van Bergeijk (Tear): 'Je kunt niet alles oplossen vanuit de humanitaire kant, maar juist in de holistische aanpak zit hoop en een andere benadering. Ik denk dat we in Nederland soms wat achterlopen in wat de kerk voor de samenleving kan betekenen.' Van der Graaf (World Vision) haalt cijfers aan van het internationale Pew Research Center, dat onderzoek heeft gedaan waaruit naar voren is gekomen dat 84 procent van de wereld behoort tot een georganiseerde religie – en dat cijfer zal nog verder omhooggaan. 'Dat is voor de gemiddelde Nederlander moeilijk te begrijpen, maar als wij nu met overheden praten, zien we dat zij juist geïnteresseerd zijn in de bijdrage vanuit *faith based organizations* (organisaties die werken vanuit een geloofsachtergrond, red.), omdat ze inzien dat veel van de keuzes die mensen moeten maken om vrij te komen uit armoede, waardegedreven zijn. Religieuze leiders spelen een belangrijke rol in het overbrengen van die waarden.'

GEEN SAUSJE

Dat betekent niet dat de christelijke hulporganisaties alleen klaarstaan voor christenen of dat ze enkel willen samenwerken met christelijke partners. Van Bergeijk (Tear): 'Wij zeggen dat de wortel van onrecht zit in de gebrokenheid van relaties, van onze relatie met God, met de schepping, met de naaste. Maar als we als *faith based organization* de handschoenen op willen pakken, betekent dat ook dat ik niet alleen bezig ben met het herstellen van mijn eigen gebrokenheid, maar dat ik me daarnaast uitsrek om verbinding te leggen en verzoening te brengen in relaties met andere godsdiensten. Dat we in Nigeria samenwerken met islamitische organisaties bijvoorbeeld. Ja, we staan in Christus, dat geloof ik heel duidelijk, en daar moeten we niet aan afdoen, maar in die identiteit moet je je verbinden.' Selles (HOE): 'De uitvoerende en lokale partners spelen daarin een belangrijke rol, omdat zij de culturele context het beste kennen. Maar uiteindelijk willen wij vanuit onze visie en passie de hoop doorgeven die Christus brengt.' Molenaar (Woord en Daad): 'Dwars door alle moeilijkheden heen hebben we iets waardoor we over de situatie heen proberen te kijken. Christelijk werken is geen sausje dat we eroverheen gieten, dat zit overal in verweven. In hoe we omgaan met leveranciers, in hoe we onze doelgroep selecteren en in onze manier van samenwerken.' Ook Van der Graaf (World Vision) wordt geraakt door het woord hoop. 'Vanwege het perspectief dat we hebben. Maar voor mij is kwetsbaarheid ook een belangrijk woord geworden in het werk dat we doen. In onze manier van werken zeggen we vaak dat mensen krachtig moeten zijn en zelf moeten opstaan. De boodschap die we echter leren in de Bijbel, en dat maakt ook het christendom uniek, is dat God ons tegemoetkomt in onze kwetsbaarheid. God kwam in een zachte wind naar Adam en Eva toe, toen ze zelf niet meer tevoorschijn durfden te komen. God zocht hen op. We gaan met heel kwetsbare mensen om en met heel kwetsbare kinderen. Dat wij naar ze toegaan in die kwetsbaarheid, is wat ons uniek maakt. Wij mogen sterk zijn in die kwetsbaarheid.'

DIENSTBAARHEID WERKT VERBINDEND

Helpen en je geloof delen sluiten elkaar niet uit. ‘Jezus demonstreerde Gods liefde door actie én woorden. Daar worden wij ook toe opgeroepen.’

VIJFHONDERD
HUISHOUDENS IN
BARRANQUILLA,
COLOMBIA, KREGEN
VOEDSELPAKKETTEN.

MARC-ROMYR ANTOINE

IN DE PROGRAMMA'S VAN TWR WORDT NIET ALLEEN GESPROKEN OVER HET GELOOF, MAAR WORDEN OOK GEZONDHEIDSADVIEZEN GEDEELD.

‘Want ik had honger, en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op, ik was naakt en jullie kleeadden mij. Ik was ziek, en jullie bezochten mij, ik was gevangen en jullie kwamen naar mij toe.’ Het zijn deze woorden uit Matteüs 25 die evangelist Aleksandar Subotin inspireren om in Servië zijn werk te doen. Hij is ervan overtuigd dat in deze tijd het evangelie uitdragen ‘m vooral zit in daden, meer dan in preken. Door voedsel uit te delen, eenzame ouderen op te zoeken en geestelijke bijstand te bieden. Die les leerde hij tijdens de vluchtelingencrisis die Servië een aantal jaren geleden trof. Hij wilde met zijn kerk hulp verlenen. ‘Ik begon eraan met een gevoel van: we zullen eerst het evangelie maar eens prediken. Deze mensen moeten tenslotte worden gered. Het liep totaal anders. Toen we om elf uur ‘s avonds in de stromende regen bij de grens aankwamen, zagen we één lange sliert mensen op ons af komen. Die zaten niet op een preek te wachten. Ze hadden warme kleren nodig, water en voedsel. We verleenden hulp en baden, en toonden op die manier Gods liefde. Daarna kwamen andere organisaties, die ook hulp wilden verlenen. Ze vroegen ons telkens weer: hoe komt het dat de vluchtelingen jullie wel vertrouwen? Ik denk dat dat komt omdat we hen in de eerste plaats liefde lieten zien.’

TRANSFORMATIE

Marc-Romyr Antoine haalt dezelfde woorden uit Matteüs 25 aan om uit te leggen hoe hij zijn geloof in de praktijk brengt in zijn werk voor Tear in Haïti. ‘Jezus demonstreerde Gods liefde door actie én woorden. Daar worden wij ook toe opgeroepen.’ De geboren Haïtiaan emigreerde op jonge leeftijd met zijn ouders naar Amerika, zoals zo veel landgenoten. Corruptie, armoede en natuurgeweld maken het leven in Haïti zwaar. Volgens cijfers van de Wereldbank is Haïti het armste land op het westelijk halfrond. Toch keerde Antoine terug naar zijn geboorteland om daar aan het werk

te gaan. ‘Ik geloof dat de kerk Gods plan voor de wereld is. Als wij dit instituut kunnen versterken in haar roeping, zullen we ontdekken hoe gemeenschappen daadwerkelijk op meerdere vlakken kunnen transformeren.’

Nick Siemens werkt al tientallen jaren voor TWR en ziet daar duidelijk hoe die transformatie eruitziet. De programma's die TWR verspreidt via radio, internet en apps bieden een boodschap die altijd gestoeld is op een Bijbels fundament, maar die vanuit dat fundament uiteenlopende maatschappelijke thema's behandelen. De reacties daarop motiveren Siemens om zijn werk te doen en op deze manier zijn geloof handen en voeten te geven. ‘Ik herinner me dat we een keer aan het onderhandelen waren over zendtijd met een Russische partij. Er kwamen twee hoge overheidsfunctionarissen naar Duitsland om het contract te ondertekenen. Voordat ze dat deden, zei één van hen dat er nog een zin ontbrak. Volgens hem moest worden toegevoegd: “Programma's van TWR hebben geen politieke kleur en zijn een helende factor binnen rivaliserende naties. Ze brengen vrede en begrip”. Dat zo'n suggestie komt van zo'n partij, betekent veel.’

SAMENWERKING

Vrede en begrip teweegbrengen, dat is wat dominee Syani Simba ook al jarenlang doet in Afrika. In samenwerking met islamitische leiders en de Bahai, maar ook met mensen van verschillende christelijke denominaties. ‘In West-Afrika is meer dan 90 procent van de bevolking moslim, Mauritanië geldt zelfs als 100 procent islamitisch land. We zien een soepele samenwerking, doordat we ons in onze programma's focussen op dienstbaarheid boven dogma's. Dogma's zaaien verdeeldheid, dienstbaarheid verbindt.’ Subotin herkent dat. ‘Wij weten waar we voor staan in ons geloof. Maar we kunnen zonder problemen samenwerken met andere partners. Ons doel is hetzelfde: we helpen mensen in nood.’

Andere tijden, anders werken

De coronacrisis heeft het werk van veel christelijke (hulp)organisaties op de een of andere manier veranderd. Een impressie.

Libanon

AANTAL BESMETTINGEN: 73.995
AANTAL DODEN: 590

Op afstand leren... Hassan (5) kan er niet altijd z'n aandacht bij houden, maar gelukkig helpt z'n zus Larissa (13) af en toe. Om te voorkomen dat Syrische vluchtelingenkinderen een onderwijsachterstand oplopen, startte World Vision in Libanon met thuisonderwijs. Iedere week krijgen de kinderen nieuw lesmateriaal en ouders lezen via WhatsApp wat er op het lesprogramma staat. Moeder Kafiya: 'Ik ben hier erg blij mee, Hassan leert nu gewoon het alfabet. Hij hoeft geen schooljaar te missen door de pandemie.' De ouders krijgen via WhatsApp verder behalve voorlichting over corona ook psychosociale ondersteuning.
(BRON: WORLD VISION)

Haïti

AANTAL BESMETTINGEN: 9040
AANTAL DODEN: 232

Een mentor van de Haïtiaanse organisatie Restavek Freedom, partner van Woord en Daad, bezoekt een kind dat in het vizier is gekomen vanwege kindsclavernij. Corona heeft de situatie van kwetsbare kinderen in Haïti nog complexer gemaakt. De mentoren proberen dagelijks met de kinderen in contact te blijven, ook als een kind niet naar school kan komen. Ze stimuleren de leerlingen met hun schoolwerk bij te blijven, bespreken wat ze zelf kunnen doen om gezond te blijven en werken aan een zo stabiel mogelijke thuissituatie. Zo streven ze naar een wereld, waarin kinderen daadwerkelijk krijgen waar ze recht op hebben: onderwijs, contact met leeftijdsgenoten, volwassenen die er voor hen zijn... 'Ik zie je', zegt de mentor tegen het kind. 'Je bent niet alleen.'
(BRON: WOORD EN DAAD)

Roemenië

AANTAL BESMETTINGEN: 217.216
AANTAL DODEN: 6574

Roma-evangelist Florin Ciornea in Insuratei staat veel Romagezinnen bij die in grote problemen zijn gekomen door de gevolgen van corona. Mede dankzij hulp uit Nederland kan hij mensen voorzien van een voedselpakket en medicijnen. De moeilijke omstandigheden hebben ook een andere kant. 'Ik heb veel meer mogelijkheden op creatieve manieren het evangelie te delen. We komen bij elkaar in de buitenlucht. We zenden dagelijks via social media een Bijbelstudie uit. Bijna tweeduizend mensen kijken iedere avond mee. Op deze manier zijn we met elkaar verbonden en kunnen we de Heer aanbidden.'
(BRON: STICHTING HOE)

Kenia

AANTAL BESMETTINGEN: 50.833
AANTAL DODEN: 934

In Kenia zijn veel mensen voor hun informatie afhankelijk van de radio. Het christelijke radiostation TWR Kenya zendt via een uitgebreid FM-netwerk uit in het noorden en oosten van Kenia. De programmering is aangepast aan de coronacrisis. Zo bieden de programma's veel informatie over covid-19 en is er aandacht voor het belang van preventie en hygiëne. Daarnaast worden de luisteraars in hun eigen taal bemoedigd met woorden van hoop vanuit de Bijbel. Programmamaker Edgar Kalimbo is dankbaar voor deze unieke mogelijkheid. 'Wel moesten we door deze crisis helaas stoppen met de productie van een populair radioprogramma over het huwelijk. Dertien voorgangers werkten hieraan mee. Het was een belangrijk programma omdat het inging op thema's als huiselijk geweld. En juist nu neemt het huiselijk geweld sterk toe in Kenia.'
(BRON: TWR)

Colombia

AANTAL BESMETTINGEN: 1.033.218
AANTAL DODEN: 30.565

Adis Marquez wilde van jongs af aan 'pink lady' worden, een vrijwilliger die kwetsbare patiënten bijstaat in het ziekenhuis. Een pink lady is ze niet geworden, maar ze zet zich wel in voor de meest kwetsbaren in Colombia. Rond de stad Barranquilla, waar ze werkt, zijn meer dan 15.000 Venezolaanse families neergestreken op de vlucht voor de crisis in hun eigen land. Namens Crecer con Amor, een partnerorganisatie van Tear, zorgt Marquez dat zoveel mogelijk mensen het hoofd boven water kunnen houden, door voedselpakketten uit te delen. Haar team probeert zoveel mogelijk mensen te helpen, maar er zijn altijd nog meer mensen die hulp nodig hebben. 'De gedachte dat God bij me is, motiveert me', zegt Marquez.
(BRON: TEAR)

COLUMN

Een rode vlag en Gods liefde

MISSY R. CHRISTIE DE ACOSTA, DIRECTEUR VAN CONVIVENTIA IN COLOMBIA, PARTNERORGANISATIE VAN WOORD EN DAAD

In Colombia markeerde de eerste week van september een bijzonder moment: een van de langste lockdowns ter wereld werd afgesloten. In maart ging Colombia in een strikte lockdown vanwege covid-19. Al na een paar dagen hadden mensen moeite voedsel op tafel te krijgen. Colombianen in nood hingen rode vlaggen uit ramen en deuren – de rode vlag werd een nationaal symbool voor honger.

In een halfjaar werd Colombia tien jaar teruggeworpen in de tijd. De armoedecijfers zijn nu gelijk aan die van 2010, en er zal een decennium nodig zijn om op het oude niveau terug te komen. Bogota, onze hoofdstad, is een van de steden waar de crisis het hardst heeft toegeslagen. Veel inwoners, meest jongeren en vrouwen, zijn werkloos geraakt. In juli was het werkloosheidspercentage 25,1 procent, wat staat voor het verlies van 1,2 miljoen banen.

Elke dag horen we verhalen zoals het verhaal dat Lady Parra me vertelde. Lady is een alleenstaande moeder die op straat kranten verkocht. Ze heeft geen inkomen meer en heeft geen idee hoe ze met haar kinderen moet overleven. Of het verhaal van Carlos Zabala, die in 2017 tot zijn vreugde een eigen restaurant kon openen, na 22 jaar in de informele sector werkzaam te zijn geweest. Carlos moest zijn zaak sluiten en inmiddels zijn bij een inbraak zijn meubilair en keukenapparatuur geroofd. In een paar maanden tijd verloor hij alles waarvoor hij jaren had gewerkt. Ook in de stad Cartagena zijn de gevolgen van de pandemie groot. De werkloosheid steeg er van 7,3 naar 20,5 procent. In Soacha, een wijk met veel Colombiaanse en Venezolaanse migranten, zijn grote zorgen om het toenemende geweld. Alleen al in dit jaar zijn 23 bendes geïdentificeerd die Soacha als hun werkgebied hebben. In de afgelopen drie maanden was diverse keren sprake van bloedige protesten, gedwongen rekrutering van kinderen en andere heftige geweldsdelicten. Volgens politierapporten zijn ontvoeringen, afpersing en drugsconflicten sterk toegenomen in het afgelopen halfjaar. We maken ons vooral ook zorgen om de jeugd: die heeft beperkt toegang tot virtueel onderwijs, te weinig te eten en leeft steeds meer in armoede. Het is een kwestie van tijd voordat velen van hen, in een poging aan de armoede te ontsnappen, terecht zullen komen in gewelddadige gangs.

Tegen deze achtergrond is het werk van Conviventia belangrijker dan ooit. In deze tijd, waarin angst, onzekerheid en ziekte overheersen en armoede verergert, is een boodschap van waarheid en hoop nodig. Het Woord van God is hier nodig! Toen de scholen gesloten waren, deden we ons best het onderwijs door te laten gaan. Een moeilijke taak in een gebied waar veiligheid van medewerkers niet kon worden gegarandeerd. We richtten ons nu voornamelijk op het tegengaan van honger, vergroting van de veiligheid van kinderen en het regelen van afstandsonderwijs. Daarnaast lichten we families voor over ziektepreventie en lobbyen we voor werkgelegenheid. Dit werk zal nodig blijven, ook als we de pandemie te boven komen en de verwoestende effecten van deze tijd zichtbaar zullen worden.

De huidige omstandigheden stellen ons voor enorme uitdagingen in onze strijd tegen armoede en onrecht, die toch al niet gemakkelijk was. Tegelijk worden we er elke dag bij stilgezet dat onze God alle wijsheid en alle macht heeft. Ook deze pandemie loopt bij Hem niet uit de hand. God is onze toevlucht en bij Hem kunnen we terecht. We zijn dankbaar dat Hij ons instrumenten van zegen laat zijn in deze moeilijke tijd. Hij voorziet in wat we nodig hebben om dit werk te kunnen doen. We ervaren deze hoop zelf én we mogen ervan uitdelen: houd vol, vertrouw op Gods kracht, op Zijn goedheid en op Zijn nooit eindigende liefde.

De meest kwetsbare mensen, veel zendings- en ontwikkelingsorganisaties willen juist hen bereiken. Maar onderzoek wijst uit dat dat niet altijd lukt.

EEN SCHOOL IN EEN VLUCHTELINGENKAMP IN KAAPSTAD, ZUID-AFRIKA.

TWEE MEISJES AAN HET SPELEN IN CONGO.

Op zoek naar de kwetsbaarsten

TEKST **MARLIES MORET, CHARLOTTE ARIESE** + + + BEELD **AFP, EPA**

Veel zendings- en ontwikkelingsorganisaties hebben in hun missie en visie opgenomen dat ze de roeping hebben recht te doen aan de meest kwetsbaren. De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan laat zien dat het bereiken van deze groep niet vanzelfsprekend is.

Anika Altaf deed onderzoek naar de vraag wie de allerarmsten eigenlijk precies zijn. In haar proefschrift, *The many hidden faces of extreme poverty* (2019), definieert ze andere factoren dan economische positie die leiden tot uitsluiting: een laag zelfbeeld of een beperking, geografische isolatie en gender.

Woord en Daad financierde het veldonderzoek van Altaf. Wim Blok, kennisstrateeg bij Woord en Daad: ‘Het is belangrijk concreet te maken welke groepen het gevaar lopen buiten de boot te vallen. Woord en Daad en andere organisaties voeren om die reden bij elk nieuw project een scan uit met een representatieve vertegenwoordiging van de community. Binnen diverse programma’s worden manieren gezocht om de meest kwetsbaren bij onze projecten te betrekken. Vaak gaat het om mensen die bijna onzichtbaar zijn geworden, zowel binnen hun eigen gemeenschap als voor non-gouvernementele organisaties (ngo’s).’

KINDEREN

Bijna altijd horen kinderen bij die groep van meest kwetsbaren. In Congo richtte World Vision daarom child friendly spaces op: plekken waar kinderen even op adem kunnen komen. Ze krijgen er een maaltijd, mogen er spelen en kunnen er praten over wat ze meemaken. Door de coronamaatregelen kunnen medewerkers

nu geen bezoeken afleggen, vertelt Marlies Wegerif, communicatiemedewerker bij World Vision. ‘Terwijl we weten dat sommige mensen binnen onze doelgroep door diezelfde maatregelen extra risico lopen. Dat geldt in veel van onze projectlanden bijvoorbeeld voor vrouwen en kinderen.’ Communicatiemedewerker Herbert van Daalen van stichting HOE: ‘Met name uit Roemenië en Servië krijgen we berichten over problemen onder Roma. Door de lockdown hebben ze geen voedsel kunnen verzamelen voor de winter, en deze mensen hebben geen sociaal vangnet.’ Roma-kinderen hebben het extra lastig. Onderwijs op afstand is voor hen bijvoorbeeld moeilijk, doordat ze vaak niet beschikken over een computer of internet. ‘En met het sluiten van de scholen is de schoollunch weggevalen. Voor sommige kinderen was dat de enige warme maaltijd op een dag.’

KANSEN

Gelukkig is er ook goed nieuws. TWR ziet de kansen toenemen om de meest uitgesloten groepen mensen te bereiken. Sibold Buiten, manager relatiebeheer: ‘Juist in isolement of quarantaine kunnen mensen en families via onder meer radio-uitzendingen en apps in aanraking komen met het Evangelie en erdoor bemoedigd worden’. Van Daalen: ‘Doordat lokale kerken de meest kwetsbaren opzoeken, hebben hulporganisaties beter zicht gekregen op de meest kwetsbaren en wat zij nodig hebben. Daarnaast zien we dat mensen die hulp nodig hebben, ook meer zelf op zoek gaan.’

Dat er steeds meer aandacht komt voor de vraag wie de meest uitgesloten mensen zijn, biedt kansen voor de sector

als geheel. Veel organisaties werken samen in consortia. Dat biedt mogelijkheden om partijen te betrekken die meer kennis hebben over de meest kwetsbaren in een specifieke context, bijvoorbeeld over mensen met een beperking. Blok: ‘Daardoor krijg je als organisaties een scherper beeld van de problematiek. En worden er oplossingen gevonden, dan zijn die via de samenwerkingsverbanden te delen met de sector’. Wegerif: ‘Organisaties moeten extra investeren en hebben een zeer persoonlijke aanpak nodig om die allerarmsten ook daadwerkelijk te bereiken. Soms betekent dit dat we letterlijk van deur tot deur moeten aankloppen om degenen te vinden die zichzelf onzichtbaar hebben gemaakt’.

Matthijs van Pijkeren van Tear: ‘Alle organisaties willen de meest gemarginaliseerde mensen bereiken, en zij zijn ook zeker bereid daar moeite voor te doen. Dat we ons realiseren dat inclusie niet vanzelf gaat, is al een belangrijk punt. Als we eerlijk het gesprek aangaan en van elkaar leren, heb ik goede hoop dat we ook de meest kwetsbaren kunnen dienen via onze projecten. Standaarden aanscherpen kan al helpen, maar de sleutel zit in het anders kijken naar mensen. Om het in christelijke termen te zeggen: met de ogen van Jezus’. Dan gebeurt het dat mensen weer perspectief krijgen en levensvreugde ervaren. Voor alle organisaties is dat het doel dat ze met hun werk willen bereiken. Zo ging het ook bij Sanch, een jonge Limbu-vrouw in het oosten van Nepal. Ze raakte door een val uit een boom verlamd en verloor de moed volledig. Tot ze in aanraking kwam met een programma van TWR over Jezus, in haar eigen taal. Ze kwam tot geloof en kreeg weer hoop. Sanch: ‘Mijn problemen zijn niet voorbij, maar ik ervaar weer vreugde en vrede’.

VOEDSELDISTRIBUTIE IN DE ROMA-GEMEENSCHAP IN PARIJS.

EEN ROMA-VROUW MET HAAR KINDEREN IN SKOPJE, NOORD-MACEDONIË.

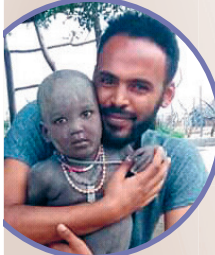

Bestel GRATIS BOEKJE

'WANT IK HAD HONGER... EN JULLIE GAVEN ME TE ETEN'

Een grensverleggend avontuur door Bijbelstudie, challenges en ervaringsverhalen!

Het boekje is gratis te bestellen via worldvision.nl/matteus25

'Mijn leven is het bewijs van Gods goedheid.'

Miftah Seid, oud-sponsorkind uit Ethiopië, werd christen en is nu werkzaam als arts voor mensen die leven in armoede.

In een gebroken wereld streven wij naar zichtbare tekenen van Gods komend koninkrijk.

Ook in tijden van COVID-19.

www.woordendaad.nl

Het beleavingscentrum van TWR

Beleef het zelf!

Een verrassend en inspirerend gezinsuitje!

Stap zélf in de wereld van zending.

- ✓ Een onvergetelijke ontdekkingsreis maak je nu in **Missie & Media, het nieuwe beleavingscentrum van TWR!**
- ✓ Speel de interactieve games
- ✓ Ga op de foto in Azië
- ✓ Beleef radiouitzendingen met een VR-bril
- ✓ Ga op reis naar Noord-Korea

Reserveer tickets op www.twr.nl/missie-media

Laat het Evangelie overal horen!

Bestel gratis het Bijbelstudieboekje

OP TEAR.NL/BIJBELBOEKJE

GEEF ONS HEDEN DAGELIJKS BROOD

Stichting HOE (Hulp Oost-Europa) gelooft dat christenen de roeping hebben recht te doen aan de meest kwetsbaren. Daar willen we ons voor inzetten, samen met onze lokale partners in Oost-Europa. Doet u mee?

Hulp in de vorm van 'Dagelijks brood', maar ook hulp die hoop voor de toekomst biedt, hoop om de situatie te kunnen verbeteren. De hulp aan deze mensen vindt plaats via plaatselijke kerkelijke gemeenten in Oost-Europa, zodat zij diaconaat zelf handen en voeten kunnen geven. De kerken bieden hulp aan hen die dat nodig hebben, onafhankelijk van ras of godsdienst.

Geloof, bid, geef en bouw!

T +31 (0)342 420554 E info@stichtinghoe.nl NL84 INGB 0000 0088 87

'Dagelijks Brood' t.n.v. Hulp Oost-Europa in Barneveld

hoehelpt.nl